

Sygn. akt III Ca 977/19

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lutego 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego Magdalena Balion-Hajduk

Sędzia Sądu Okręgowego Marcin Rak

Sędzia Sądu Okręgowego Roman Troll

Protokolant Angelika Gwozdek

po rozpoznaniu w dniu 19 lutego 2020 r. na rozprawie sprawy

z wniosku A. J.

z udziałem E. J.

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 5 października 2018 r., sygn. akt I Ns 766/13

postanawia:

oddalić apelację.

SSO Marcin Rak SSO Magdalena Balion-Hajduk SSO Roman Troll

Sygn. akt: III Ca 977/19

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 5 października 2018r. Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach dokonał podziału majątku wspólnego wnioskodawcy A. J. i uczestniczki E. J. . Ustalił, że w skład majątku wspólnego wchodzi w skład którego wchodzi ruchomości, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położone w T., przy ul. (...) o wartości 175 000 złotych, 55 000 złotych stanowiące równowartość samochodu marki A. (...), sprzedanego przez wnioskodawcę 3 sierpnia 2008r. , 13 725,60 złotych stanowiące równowartość 28 000 koron norweskich, stanowiące oszczędności wnioskodawcy i uczestniczki zgromadzone na rachunku bankowych prowadzonym w (...) Bank (...) S.A. i wypłacone przez wnioskodawcę 3 kwietnia 2009r.

Sąd Rejonowy podziału majątku wspólnego w ten sposób, że na wyłączną własność wnioskodawcy przyznał ruchomości będące w jego posiadaniu, kwoty 55 000 złotych oraz 13 725,60 złotych - o łącznej wartości 68 725,60 złotych, a uczestniczce postępowania przyznał ruchomości będące w jej posiadaniu oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego o wartości 175 000 złotych. Sąd ustalił, że uczestniczka poniosła nakład z majątku osobistego na majątek wspólny w postaci pokrycia wkładu mieszkaniowego na spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego w kwocie 148 600 złotych oraz w postaci uregulowania tytułem pozostałej części wkładu budowlanego w związku z przekształceniem spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego w spółdzielcze

własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego o wartości rynkowej 18 500 złotych. Tytułem spłaty zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki 30 412,80 złotych płatną po uprawomocnieniu się orzeczenia wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia w terminie płatności oraz orzekł o kosztach postępowania .

Sąd Rejonowy ustalił, że wnioskodawca i uczestniczka zawarli związek małżeński 19 czerwca 1999 roku, związek małżeński został rozwiązany przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach 13 grudnia 2010 roku, wyrok uprawomocnił się 13 kwietnia 2011 roku. W skład majątku wspólnego wchodzi spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położonego w T. przy ulicy (...) o łącznej powierzchni 61,43 m². Lokal ten w momencie zawarcia związku małżeńskiego stanowił spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego, a w 2006 roku został przekształcony w spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego. Spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego uczestniczka nabyła wraz z mężem z wcześniejszego małżeństwa na zasadzie wspólności majątkowej i w wyniku podziału majątku wspólnego uczestniczka nabyła przedmiotowe prawo. Zgodnie z umową zawartą 25 stycznia 2006 roku przez uczestniczkę i wnioskodawcę ze Spółdzielnią Mieszkaniową (...) o przekształcenie spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego we spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu na poczet wymaganego wkładu mieszkaniowego spółdzielnia zaliczyła zwaloryzowany wkład mieszkaniowy w kwocie 42 083,37 złotych, określony na podstawie wartości rynkowej lokalu na dzień podpisania umowy na 60 300 zł. Członek spółdzielni zobowiązany jest wpłacić 50 % różnicy między wartością rynkową lokalu określoną na podstawie cen rynkowych i zgodnie z tym do zapłaty pozostała kwota 9108, 32 złotych. Sąd Rejonowy ustalił wysokość nakładów poniesionych przez uczestniczkę postępowania na spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu w kwocie 148 600 złotych. Ustalenie to zostało dokonane w oparciu o opinię biegłego sądowego, także na tej podstawie określono wartość rynkową nakładu poniesionego przez uczestniczkę postępowania z majątku osobistego na majątek wspólny w postaci uregulowania kwoty 6375,74 złotych tytułem pozostałej części wkładu budowlanego w związku z przekształceniem spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego w spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego. W lokalu tym zamieszkuje obecnie uczestniczka. Wnioskodawca wyprowadził się z mieszkania, zabierając swoje rzeczy. Wartość spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego wynosi 175 000 złotych. Sąd Rejonowy ustalił, że poniesione nakłady uczestniczki z majątku osobistego na spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego wynoszą 167 100 złotych. Ponadto Sąd Rejonowy ustalił, iż w skład majątku wspólnego wchodzi ruchomości nie posiadające rynkowej wartości pozostające w posiadaniu zarówno wnioskodawcy jak i uczestniczki postępowania - okoliczności te nie były sporne. Sąd jako podstawę prawną rozstrzygnięcia wskazał art. 567 § 3 k.p.c. w związku 684 k.p.c. w związku z 13 § 2 k.p.c., art. 211 k.c. i art. 212 k.c. O nakładach orzekł na podstawie art. 45 § 1 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Wnioskodawca w apelacji zarzucił błąd ustaleniach faktycznych, mogący mieć wpływ na treść wydanego postanowienia polegający na przyjęciu przez sąd pierwszej instancji, że w skład majątku wspólnego wchodziła kwota 28 000 koron norweskich, podczas gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, aby na dzień ustania wspólności ustawowej kwota ta stanowiła majątek wspólny stron, błąd w ustaleniach faktycznych, mogący mieć wpływ na treść wydanego postanowienia polegający na przyjęciu przez sąd pierwszej instancji, że w skład majątku wspólnego stron wchodziła kwota 55 000 złotych stanowiąca równowartość samochodu osobowego A. (...), podczas gdy ze zgromadzonego w sprawie materiały nie wynika, aby taka była równowartość tego pojazdu na dzień ustania wspólności majątkowej stron, błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że uczestniczka poniosła nakłady ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny w postaci uregulowania tytułem pozostałej części wkładu budowlanego w związku z przekształceniem spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego w spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego o wartości 18 500 złotych, podczas gdy rzeczywisty nakład uczestniczki z majątku osobistego wynosi 6 375,74 złotych, ponieważ taką kwotę uczestniczka uiściła na rzecz spółdzielni mieszkaniowej.

Wnioskodawca wniósł o zmianę postanowienia przez uwzględnienie przywołanych wyżej zarzutów ewentualnie uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania przed sądem drugiej instancji.

Uczestniczka postępowania wniosła o oddalenie apelacji, podkreślając że mieszkanie było jej majątkiem osobistym, ale przekształcenie spółdzielczego lokatorskiego prawa na własnościowe nastąpiło podczas trwania związku małżeńskiego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja w żadnej części nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych co do składu i wartości majątku wspólnego i wyciągnął na tej podstawie prawidłowe wnioski. Ustalenia te jak i podstawę prawną Sąd Okręgowy przyjmuje za własne, unikając zbędnych powtórzeń.

Odnosząc się do zarzutów apelacji podkreślić należy, iż wartość nakładów poniesionych przez uczestniczkę w postaci pokrycia wkładu mieszkaniowego na spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego w kwocie 148 600 zł została ustalona na podstawie opinii biegłego, który w sposób rzetelny dokonał wyceny tej wartości. Uczestniczka postępowania przed zawarciem związku małżeńskiego z uczestnikiem była członkiem spółdzielni i to jej przysługiwało spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego. To ona wniosła wkład mieszkaniowy, którego wartość zgodnie z artykułem 316 § 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. został ustalony według cen obowiązujących w chwili orzekania o podziale majątku wspólnego. W trakcie trwania związku małżeńskiego doszło także do przekształcenia lokatorskiego prawa we własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i uczestniczka postępowania uzupełniła pozostałą część wkładu budowlanego w związku z dokonaniem przekształceniem. Sąd Rejonowy prawidłowo określił tę wartość, odnosząc się do wartości rynkowej zgodnie z opinią biegłego.

Jeśli natomiast chodzi o zarzut przyjęcia w skład majątku wspólnego kwoty 55 000 złotych jako równowartości samochodu osobowego A. (...) wskazać należy, że z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż samochód ten stanowił majątek wspólny wnioskodawcy i uczestniczki postępowania. Samochód ten został przez wnioskodawcę sprzedany matce wnioskodawcy W. J. 3 sierpnia 2009 roku za 55 000 złotych i kwota ta, która weszła do majątku wspólnego, została w całości spożytkowana wyłącznie przez wnioskodawcę. W aktach sprawy znajduje się kopia zawartej umowy, fakt jej zawarcia potwierdziła także w swoich zeznaniach W. J..

Wbrew zarzutom apelacji z dokumentacji przedstawionej przez Bank (...), w którym wnioskodawca i uczestniczka postępowania posiadali wspólne konto w dniu 3 kwietnia 2010 roku wnioskodawca wypłacił 28 000 koron norweskich. Wnioskodawca na rozprawie w dniu 18 grudnia 2015 roku sam zeznał, że pieniądze ze sprzedaży samochodu spożytkował na życie, natomiast ze wspólnego konta banku (...) wypłacił środki, likwidując je, gdy wyprowadził się z domu. Potwierdzają to również wyciągi z konta. Obie te kwoty należały do majątku wspólnego i podlegały rozliczeniu w niniejszym postępowaniu.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 17 kwietnia 2000 r. sygn. V CKN 25/00 oraz z dnia 12 maja 2016 r. sygn. IV CSK 600/15 treść art. 45 k.r.o. nie wyczerpuje zakresu ewentualnych rozliczeń między małżonkami, dotyczących czasu, kiedy pozostawali oni we wspólności majątkowej. Każdy z małżonków może żądać rozliczenia z tytułu nieuzasadnionego zbycia i roztrwonienia przez drugiego małżonka składników majątku wspólnego. Roszczenie takie ma charakter odszkodowawczy i swą ogólną podstawę znajduje w art. 415 k.c., może zatem obejmować nie tylko powstałą stratę, ale i utracone korzyści, które weszłyby do majątku wspólnego. Rozliczenie tej straty przeprowadza się między innymi w taki sposób, że kwoty, które małżonek obowiązany jest zwrócić na rzecz majątku wspólnego, dolicza się do wartości tego majątku, a następnie zalicza na udział małżonka zobowiązanego do zwrotu.

Z przytoczonych powyżej względów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na mocy art. 385 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

SSO Marcin Rak SSO Magdalena Balion - Hajduk SSO Roman Troll